یادداشت

کاش سرطان برود! نباشد!

اعظم عابدینی

● چشم‌هایم را می‌بندم! پیر می‌شوم! پیر پیرا! می‌روم سال‌ها بعد... نوه هفت‌ساله‌ام در آغوشم نشسته، بیقرار است، سرم را در موهای بلند و نرمش فروبرده‌ام و آنها را می‌بویم و با او خاطرات تلخم را می‌گویم.

مادرم قرار است تا دقایقی دیگر به اتاق عمل برود. همراه پدر، خواهر و برادرانم، باید با او خداحافظی و راهی‌اش کنیم. سر در موهای بلند و رنگ‌کرده مادر میانسالم برده‌ام، موهایش را می‌بویم و می‌بوسم. تا دقایقی دیگر این موها را با تیغ خواهند تراشید تا تومور سرطانی چسبیده به مغزش را جدا کنند، دورش حلقه زده‌ایم، می‌خواهیم به او روحیه بدهیم، اما چه‌کسی ما را روحیه خواهد داد؟ باید او را آماده آنچه رخ می‌دهد، کنیم اما با چه زبانی؟ با چه توانی؟ کاش یک مشاور بود که به او می‌گفت یا به ما می‌گفت که چه کنیم؟

از اتاق ۴۲۵ بیمارستان بیرون آمدم به در تکیه دادم سر را بالا بردم گریستم خدایا سرطان کی می‌رود؟! کی تمام می‌شود؟!

پول جراحی را به‌سختی فراهم کردیم؛ هزینه عمل جراحی و دستمزد جداگانه دکتر! برادرم ماشینش را فروخت. مادر اتاق عمل رفت و خبر آوردند که شکر خدا عمل انجام شده و به هوش آمده، اما گفتند از شکل تومور معلوم است که بدخیم و با درجه بالاست و چندروز بعد هم گزارش پاتولوژی تایید کرد و چه گذشت بر ما!

مادرم نیمه‌فلج شده بود، حالا هم فیزیوتراپی، رادیوتراپی، شیمی‌درمانی و بعد مرتب آزمایش خون برای کنترل پلاکت و گلبول سفید. وای هزینه‌ها! با حقوق مستمری پدر! باید پرونده پزشکی تشکیل می‌دادیم که بیمه بخشی از هزینه‌ها را بپردازد و کمک‌حالی باشد.

یک‌روز مقابل پارک لاله ساختمان بیمه رفتم. تا چشم کار می‌کرد در سالن آدم بود، نسخه و شماره در دست، قیافه‌های رنجور، بعضی اشک در چشمان و برخی عصبی. جای نشستن روی صندلی‌ها نبود. سالن پر بود. از دستگاه نوبت‌گیری شماره گرفتم؛ شماره ۲۵۲۱، به شماره نگاه کردم شانه‌هایم افتاد.

از سالن بیرون آمدم در خیابان سر به آسمان بردم و گفتم خدایا سرطان کی می‌رود؟! کی تمام می‌شود؟!

مادرم رادیوتراپی رفت ۳۳جلسه هرروز از تهران تا بیمارستان هفت‌تیر شهرری و باید هرروز قیافه‌های رنجور بیماران رنگ‌پریده و سرها و صورت‌های لخت را می‌دیدم، از راهروهای سرد می‌گذشتیم و صدای عق‌زدن‌های بیماران شیمی‌درمانی و ناله‌هایشان رامی‌شنیدیم. تا کار مادر انجام شود.

در سالن می‌نشستم تسبیح در یک دست و کتاب دعا در دست دیگر و بارها در این سالن سر به آسمان بردم که ای خدا کی می‌رود این سرطان؟ کی تمام می‌شود؟

شیمی‌درمانی که شروع می‌شد، گلبول سفیدش افت می‌کرد باید آمپول زیر جلدی می‌زدیم. رفتم داروخانه گفتند آمپول‌ها هم ایرانی دارد و هم خارجی اتریشی-انگلیسی-سویسی کدام را می‌خواهید، ۱۰هزارتومان، ۱۲۰هزارتومان، ۲۳۰هزارتومان و... . دکتر گفته بود اگر می‌توانید خارجی بخرید زودتر و بهتر تاثیر می‌کند. چندتا آمپول فعلا برای همین جلسه ۸۶۰هزارتومان.

از داروخانه بیرون زدم خسته شده بودم اشکم درآمده بود.

ادامه در صفحه ۱۷

لزوم انتشار صورت‌های مالی صندوق‌های بیمه‌ای

نحوه شکل‌گیری فساد در صندوق‌های بیمه‌ای

محسن ایزدخواه*

عکس: ایرنا

مبارزه با فساد با اشکال مختلف آن همواره پس از شکل‌گیری دولت‌ها یکی از دغدغه‌های حاکمان بوده است. پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و فسادهای گسترده‌ای که از دوران پهلوی برجا مانده بود، معماران اولیه انقلاب اسلامی بر آن شدند که به هنگام تدوین قانون اساسی، به‌عنوان مهم‌ترین سند بالادستی به‌منظور حاکمیت الهی در جامعه، وظایفی را برای دولت‌های جمهوری‌اسلامی مشخص کنند به‌طوری که به صراحت آمده است: دولت جمهوری‌اسلامی‌ایران موظف است برای تحقق حاکمیت الهی در جامعه همه امکانات خود را در زمینه‌های زیر به کار گیرد: ایجاد محیطی مناسب برای رشد فضایل اخلاقی بر اساس ایمان، تقوا و مبارزه با تمامی مظاهر فساد و تباهی.

همچنین به‌تدریج با استقرار بیشتر حاکمیت جمهوری اسلامی و تدوین برنامه‌های بلندمدت و ضرورت توجه بیشتر به سلامت و مبارزه با فساد اداری بار دیگر در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ به‌ویژگی جامعه ایرانی اشاره می‌کند: برخورداری از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین‌اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده به‌دور از فقر، فساد، تبعیض و بهره‌مندی از محیط‌زیست مطلوب را بخشی از سند چشم‌انداز در این زمینه می‌داند.

در همین راستا مقام‌معظم‌رهبری نیز به مناسبت‌های مختلف تذکرات لازم را به کارگزاران نظام درخصوص مبارزه با فساد اقتصادی صادر کرده‌اند و این حساسیت و توجه تا جایی است که مبارزه با فساد و ایجاد توجه به این مساله را در نظام عالی تصمیم‌گیری به کانون اصلی توجهات بدل می‌کند تا ایشان در سال ۱۳۸۰ با صدور فرمان هشت‌ماده‌ای، مبارزه با مفاسد اقتصادی را به سران سه قوه ابلاغ فرموده و دولتمردان برای اجرایی‌کردن این دستورات در عالی‌ترین سطح و به مسوولیت معاونان اول روسای‌جمهوری ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی تشکیل می‌شود.

اما آنچه که در عمل باوجود این‌همه حساسیت‌ها و تشکیل ستادها در سال‌های اخیر رخ داده و متاسفانه ابعاد گسترده‌تری به خود گرفته، تعمیق و گسترش فساد اقتصادی بوده است و درواقع سلامت اداری نشانه گرفته شده است و امروز شما محفلی را اعم از خانوادگی، سیاسی و اجتماعی پیدا نمی‌کنید که فسادهای اقتصادی در کشور نقل آن مجالس نباشد.

براساس آخرین گزارشات سازمان شفافیت بین‌المللی، به علت گسترش فساد، ایران به پله‌های پایین‌تری سقوط کرده است و آنچه که بسیار نگران‌کننده شده، نهادینه‌شدن این فساد و به‌صورت سیستمی‌عمل‌کردن آن است که ادامه این روند به‌هیچ‌عنوان در شأن جمهوری اسلامی آن‌هم با توجه به تاکیداتی که همواره مقام‌معظم‌رهبری و سران قوا برای مبارزه با فساد و ایجاد سلامت اقتصادی دارند نیست.

یکی از کانون‌هایی که بی‌توجهی به آن می‌تواند منشأ بسیاری از رانت‌ها و فسادها شود، حوزه رفاه و تامین‌اجتماعی به‌ویژه نحوه اداره و نظارت بر صندوق‌های بیمه‌ای است و گزارش تحقیق‌وتفحص مجلس اصولگرا از سازمان تامین‌اجتماعی و بی‌انضباطی‌های شدید مالی صورت‌گرفته و بسیاری از رویه‌های غلط و غیرقانونی به یادگار مانده است و هر لحظه باید این احتمال را داد که خدای ناکرده کانون فساد دیگری کشف شده و شایسته نیست دولتی که شعار و برنامه‌اش تدبیر و عقلانیت و امید است و در سخت‌ترین شرایط اقتصادی و تحریم دولت را تحویل گرفته و یک‌تنه در مقابل این قدرت‌ها درخصوص حل‌وفصل مسایل هسته‌ای ایستاده است، مشکلات جدیدی به آن اضافه شود. بنابراین بر این اساس و از خیرخواهی و به‌منظور داشتن یک نظام تامین‌اجتماعی سالم و کارآمد توجه به نکات ذیل از سوی نظام عالی تصمیم‌گیری کشور اجتناب‌ناپذیر است.

۱ـ چارچوب کلی قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین‌اجتماعی باوجود دستکاری‌هایی که توسط مجلس به‌منظور وادارکردن دولت گذشته به اجرای آن صورت گرفته است هنوز قابلیت آن را دارد که در قالب یک‌حکمرانی خوب بتوان در قالب نظارت و شفاف‌سازی، دخالت شرکای اجتماعی و پایداری منابع مالی بر صندوق‌های بیمه در کنار حفظ استقلال اداری، مالی و حقوقی آنها را اداره کرد. متاسفانه دولت گذشته و به‌ویژه وزارت متبوع رویه‌های غلطی را پایه‌گذاری کرد که همچنان راهنمای عمل این دولت نیز قرار گرفته است و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌جای اینکه در چارچوب قانون ساختار، نظارت‌های راهبردی داشته باشد و بسترهای لازم را به منظور فعال کردن شورایعالی رفاه و تامین‌اجتماعی فراهم کند در جزییات و وظایف و اختیارات صندوق‌ها دخالت کرده تا جایی که عملا استقلال بعضی از صندوق‌ها مخدوش شده، بدون آنکه مسوولیتی متوجه مقام دستوردهنده باشد.

۲ـ هیات‌امنا عالی‌ترین مرجع رسیدگی به برنامه، بودجه، بررسی حساب‌ها و عملکرد صندوق‌های تحت پوشش است و طبق قانون باید انتخاب و پیشنهاد اعضای هیات‌مدیره، مدیرعامل و هیات نظارت با آنها باشد. متاسفانه ترکیب فعلی که اکثریت آن برگزیدگان وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی است به علت مسوولیت‌های ملی و مشغله‌های فراوان وقت کافی و وافی به‌این منظور ندارند و تقریبا دسترسی به اکثر این عزیزان غیرممکن است این تحدید منجر به آن شده که جلسات هیات‌امنا هدایت شده و به‌لحاظ اینکه دبیرخانه هیات‌امنا نیز از استقلال کافی برخوردار نمی‌باشد و تحت انقیاد وزارت متبوع است تقریبا به جز مدیران عامل ارتباط سایر ارکان با هیات‌امنا قطع است و این شایسته چنین نهاد مهم و تاثیرگذاری نیست.

۳ـ هیات‌امنا باید بیش از دیگران پاسدار دستورات و مصوبات خود باشد و در چارچوب وظایف و تصمیمات و تقسیم کار اجازه ندهد خارج از اختیارات قانونی به صندوق‌ها، دستوراتی دیکته شود که نتیجه آن تنزل جایگاه هیات‌امنا و تشریفات تلقی‌شده این نهاد باشد و نباید مجموعه هیات‌امنا آنچنان در حال انفعال و بی‌خبری باشند که وقتی بعضی از صندوق‌های بیمه‌ای اصرار به اجرای مصوبات هیات‌امنا درخصوص نحوه سرمایه‌گذاری‌ها و حساسیت نسبت به حقوق بیمه‌شدگان و رعایت اصول محاسبات بیمه‌ای دارند با آنها در خارج از مدارهای اخلاقی رفتار شود.

به هنگام تجمیع صندوق‌های بیمه‌ای در قالب وزارت رفاه و تامین‌اجتماعی، یکی از دغدغه‌های صاحبنظران این حوزه انباشت ده‌هاهزارمیلیاردتومان ثروت و ذخایر این صندوق‌ها در قالب این وزارتخانه بود و همواره این نگرانی وجود داشت که این تجمیع می‌تواند دوخطر بزرگ برای صندوق‌ها باشد

۴ـ به هنگام تجمیع صندوق‌های بیمه‌ای در قالب وزارت رفاه و تامین‌اجتماعی، یکی از دغدغه‌های صاحبنظران این حوزه انباشت ده‌هاهزارمیلیاردتومان ثروت و ذخایر این صندوق‌ها در قالب این وزارتخانه بود و همواره این نگرانی وجود داشت که این تجمیع می‌تواند دوخطر بزرگ برای صندوق‌ها باشد. اول اینکه دولت‌ها بتوانند راحت‌تر و بی‌دغدغه به این سرمایه‌ها چشم داشته باشند و دوم اینکه این قدرت و پتانسیل موجب شود که این وزارتخانه از سوی سایر قوا از جمله مجلس شورای اسلامی و نظام اجرایی و سیاسی کشور تحت فشارهایی قرار گیرد که نتیجه غیرکارشناسی آن نوعی توزیع رانت و تقسیم پست و مسوولیت‌های هیات‌مدیره به افراد معرفی‌شده باشد که متاسفانه به نحوی حتی در این دولت اتفاق افتاده است، تحمیل خرید صدهامیلیاردتومان از سهام شرکت‌ها وابسته به صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد با قیمت‌های دستوری و بالاتر از قیمت تابلو بورس به سازمان تامین‌اجتماعی و صندوق بیمه روستاییان و عشایر به‌منظور تامین کسری درآمدی این صندوق و با نگاه به فهرست اعضای هیات‌مدیره و مدیران عامل شرکت‌های تحت پوشش صندوق‌های بیمه‌ای به‌ویژه شستا و سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی از نمونه‌های رفتارهای مورد اشاره است.

۴ـ در دولت‌های نهم و دهم پس از ادغام وزارت رفاه و تامین‌اجتماعی در وزارت کار نگرشی در وزارتخانه به‌اصطلاح جدیدالتاسیس حاکم شد که نحوه اداره صندوق‌های بیمه‌ای را از شرکتی به ریاستی سوق داد و تقریبا هیات‌مدیره‌ها را در حاشیه قرار دادند و از منظر وزارت متبوع هیات‌مدیره‌هایی مقبول بوده که بسترساز دستورات مقامات ذی‌ربط به مدیرعامل صندوق‌ها جهت اجرا باشد و بسیاری از تخلفاتی که در سازمان تامین‌اجتماعی در زمان مرتضوی انجام گرفته بسترساز آن هیات‌مدیره سازمان بوده و آنهایی که ناسازگار بودند به‌تدریج کنار گذاشته شدند.

متاسفانه این اندیشه از دولت گذشته با توجه به جذابیت‌هایی که می‌تواند داشته باشد، مقبول مقامات مسوول وزارتخانه واقع شده است و تغییرات شتاب‌زده در هیات‌مدیره صندوق بیمه روستاییان و عشایر در این قالب است و همین مساله می‌تواند خدای ناکرده بسترساز نوعی فساد در صندوق‌های بیمه‌ای باشد.

۵ـ یکی از زمینه‌های گسترش فساد، بی‌توجهی به اصل پذیرفته‌شده تعارض منافع (conflict of interest-) در نحوه اداره صندوق‌های بیمه‌ای و شرکت‌های سرمایه گذاری وابسته به آن است و این به آن معنی است که یک شخص بین منافع شخصی و عمومی و مسوولیت‌های چندگانه‌ای که پذیرفته است دچار حیران می‌شود و اصل بی‌طرفی و حفظ منافع نهاد شخصی را خدشه‌دار می‌کند، اصولی که در دولت‌های نهم و دهم به‌شدت مورد بی‌توجهی قرار گرفت و ادامه این روند باوجود دستورالعمل صادره از سوی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی مورد بی‌اعتنایی قرار گرفته است.

درحال‌حاضر قائم‌مقام و تعدادی از معاونان وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی که مسوولیت تدوین راهبردها و سیاستگذاری‌های کلان اقتصادی و نظارت بر اجرای آن را برای صندوق‌ها برعهده دارند، عضو شرکت‌های سرمایه گذاری صندوق‌های بیمه‌ای هستند و به عبارت دیگر در وظایف اجرا و نظارت تداخل به‌وجود آمده و منشأ ایجاد فساد خواهد شد.

چگونه می‌شود یک صندوق بیمه‌ای را در راستای منافع ذی‌نفعانش اداره کرد در حالی که مدیرعامل این صندوق حداقل در چهار یا پنج شرکت بازرگانی و سرمایه‌گذاری رقیب هم به‌عنوان عضو هیات‌مدیره فعالیت دارد و براساس اساسنامه و پیمانی که به امضا رسانده است به هر یک از این شرکت‌ها تعهد داده است که پاسدار منافع آنها باشد.

آیا پذیرفته شده است که تعدادی از اعضای هیات‌مدیره صندوق‌های بیمه‌ای، عضو هیات‌مدیره هلدینگ‌ها و شرکت‌هایی باشند که خود قرار است به عنوان نمایندگان صاحبان سهام بر عملکرد آنها نظارت کنند؟ گرچه مقوله تضاد منافع در دنیای مدرن و در حوزه حقوق و اقتصاد مطرح شده اما همواره تضاد منافع موردتوجه علما و مراجع بزرگی دینی هم بوده است. استاد شهیدمطهری نقل می‌کنند علامه‌حلی در قرن‌هفتم هجری برای اولین‌بار در تاریخ فقه شیعه معتقد شد که اگر نجاستی در چاه بیفتد برخلاف اجماع سایر مراجع واجب نیست به آن میزان آب از چاه کشیده شود.

ادامه صفحه ۱۷

یادداشت

وجود معتادان، بزرگ‌ترین عامل گسترش وشیوع اعتیاد

حمیده غلامرضایی . درمانگر اعتیاد

● درحال‌حاضر بخش قابل‌توجهی از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد و نهادهای مرتبط با مبارزه با موادمخدر برای شناسایی علت‌ها و زمینه‌های بروز اعتیاد در فرد استفاده می‌شود، برای تحقق رویکرد اجتماعی‌شدن مبارزه با موادمخدر باید تمام توان در مهار و درمان اعتیاد خلاصه شود. شناسایی علت اعتیاد یک‌فرد کمک چندانی به حل مساله مبارزه با موادمخدر نمی‌کند و ما نمی‌توانیم با تعمیم‌دادن این علت به دیگران از اعتیاد آنها جلوگیری کنیم. درحال‌حاضر ما تابع مساله مهم‌تر و فوری‌تری هستیم و آن روبه‌رو شدن با خیل عظیم افرادی است که آلوده به مصرف موادمخدر هستند، زیرا این خیل عظیم، خود بزرگ‌ترین عامل گسترش و شیوع اعتیاد است. بسترهایی وجود دارد که زمینه را برای بروز اعتیاد مساعدتر می‌کند، باتوجه به اینکه دوستان ناباب، نابسامانی خانواده، اختلال‌های روحی، روانی، مشکلات اقتصادی، اجتماعی و غیره زمینه بروز اعتیاد به مصرف موادمخدر صنعتی و روانگردان‌ها را فراهم می‌کند، اما عدم‌آگاهی فرد از عوارض خطرناک اعتیاد حقیقت مهمی است، که همواره به‌فراموشی سپرده شده است. معتقدیم تاکنون حقیقت اعتیاد از چشم‌ها پنهان مانده است و سیستم‌های اطلاع‌رسانی نتوانسته‌اند حقیقت اعتیاد را به‌درستی نشان دهند و حتی به‌دلیل عدم‌شناخت نسبت به این پدیده، اطلاع‌رسانی اشتباه هم صورت‌گرفته و به‌عنوان نمونه می‌توان از تبلیغ درمان‌های کوتاه‌مدت، چندساعته و چندروزه اعتیاد نام برد، که نمونه‌ای بارز از اطلاع‌رسانی اشتباه است.

تولید موادمخدر صنعتی با روش‌های مصرف کاملا آسان باعث‌شده مردم شخص معتاد را از فرد عادی تشخیص ندهند و درحال‌حاضر بخش زیادی از معتادان کشور کسانی هستند که ظاهرشان کاملا طبیعی است و نقش‌های اجتماعی ویژه و مترقی دارند، به‌طوری‌که به‌سختی می‌توان به اعتیاد آنها پی برد. همچنین تصورات غلط در این زمینه که گاهی به افراد بی‌اطلاع توصیه می‌کنند مصرف موادمخدر برای کاهش دردهای روانی، اضطراب و افسردگی مفید است، منجربه گرایش افراد به اعتیاد می‌شود. هرچند اوایل مصرف، تغییر خلقوخو و ایجاد حالت شادی در فرد دیده می‌شود، اما بعدازمدتی با مقدار مصرف اولیه این حالت ایجاد نشده و مصرف‌کننده مجبور به مصرف مواد بیشتری می‌شود و در دام اعتیاد می‌افتد. مخدرهایی مانند کوکائین، آمفتامین‌ها و شیشه بیشترین مصرف را بین نوجوانان و جوانان کشور دارد. گوشه‌گیری، افسردگی، کرختی و بی‌حالی، سستی و عدم‌توجه به ظاهر، عدم‌رعایت بهداشت شخصی و محیطی، بی‌اشتهایی، بی‌خوابی، خواب‌آلودگی، خواب زیاد، عقب‌ماندگی در تحصیلات، ترک کار، رفت‌وآمدهای مشکوک و غیرعادی، تهدید به خودکشی یا دیگرکشی، خواب‌های ترسناک، عدم‌اطمینان، عدم‌خودباوری، احساس پوچی و بیهودگی، پرحرفی، پرخوری، فعالیت زیاد جسمی یا جنسی، خنده‌های زیاد، خنده‌های بی‌دلیل، حرکات خطرناک، رانندگی بدون‌احتیاط و غیره از عوارض موادمخدر یاد شده است. برای مقابله با افزایش اعتیاد به موادمخدر صنعتی و روانگردان‌ها، در مرحله نخست نسبت به درمان معتادان اقدامات زیادی انجام شود تا به این وسیله از گسترش شمار آنها کاسته شود، سپس راه‌های پیشگیری اولیه از مصرف موادمخدر شامل آگاهی و اطلاع‌رسانی در پیش گرفته شود.

جدول ۲۱۹۵ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- کشورهایی که مهم‌ترین عامل وحدت بین آنها عامل اقتصادی است- شخص ۲- افسوس، دریغ- مرطوب- دورو ۳- حالت گازی آب- نزدیک‌ترین سیاره به خورشید- از پوشاک بانوان ۴- پایتخت سلسله سامانیان- حرکت و جابه‌جایی- خجسته ۵- بخش معرفی عناوین و موضوعات کتاب- خورشید- فلانی ۶- نشانه مفعول- ورزشی رزمی- سربازی- تکرار حرفی ۷- فرمان سکوت- همسایه آرژانتین- اما ۸- نزدیک بین- کشوری در شبه‌جزیره هندوچین- اسب سرخ و سفید ۹- دستاوردهای مادی و معنوی بشر در یک عصر معین- گرفتگی زبان- بذله‌گو ۱۰- پرهای انتهایی بدن پرندگان- از محلات قدیمی شمال تهران- افسار- اول شخص مفرد ۱۱- نوگرایی- پسوند شباهت- ماه بهاری ۱۲- به سم ستور می‌کوبند- سبز تیره- دستیار ۱۳- رشته‌ای در شمشیربازی- معشوق- دست نوازشگر پدر بر سرش نیست ۱۴- از باشگاه‌های فوتبال انگلیس- یاری‌کننده- پیامبران ۱۵- حرف دهن کجی- نقاش تبریزی معاصر که از شاگردان کمال‌الملک بود.

عمودی:

۱- دوستدار- باشکوه و با وقار- رابطه خویشاوندی آباواجدادی ۲- سراینده مثنوی نان و حلوا- والا و رفیع ۳- فخرفروشی- صفیر- گیاه ساده تک سلولی ۴- موش خرما- داروی خمیری برای استعمال خارجی- یک چهارم ۵- جشنواره سینمایی معتبر- اصلاح عکس پس از ظهور- سرقت- نقش هنرپیشه بازاری- علم مواد- مقابل تقدم- ساز هفت‌بند ۱۲- قوم حضرت‌هود(ع)- تکیه کردن- رجولیت ۱۳- همه را به کیش خود پندارد!- شکافتن قبر- در نزدیکی ۱۴- «یائونده» پایتخت این کشور آفریقایی است- نوعی بیماری مفصلی ۱۵- کارآگاه به‌دنبال آن است- خنده حاکی از شادی - ناسیونال.

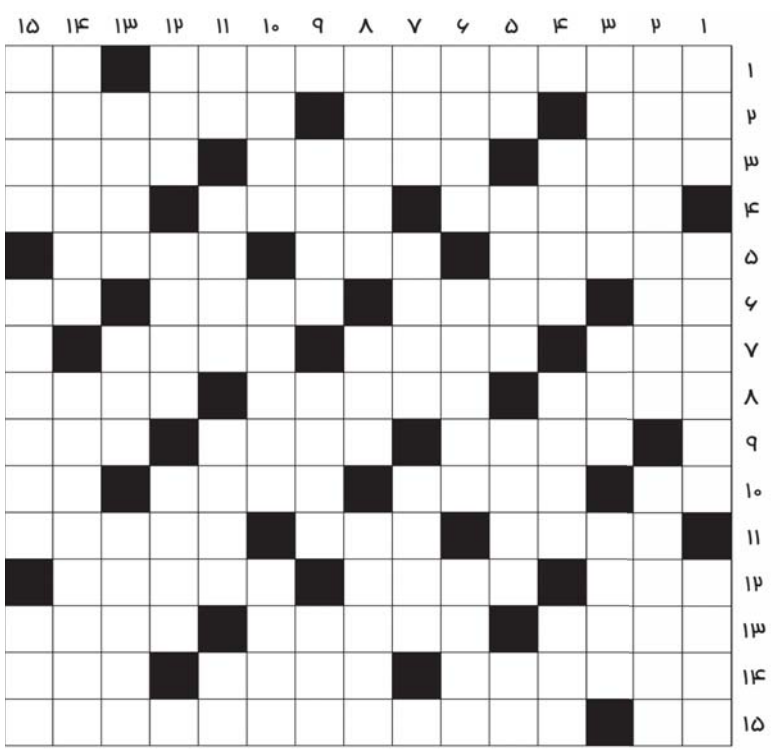

حل سودوکو سخت

۱	۸	۲	۴	۹	۳	۷	۶	۵
۷	۶	۹	۱	۸	۵	۴	۲	۳
۵	۳	۴	۷	۶	۲	۱	۹	۸
۹	۴	۵	۳	۱	۸	۲	۷	۶
۸	۲	۷	۵	۴	۶	۳	۱	۹
۳	۱	۶	۹	۲	۷	۸	۵	۴
۴	۷	۱	۸	۵	۹	۶	۳	۲
۲	۵	۸	۶	۳	۱	۹	۴	۷
۶	۹	۳	۲	۷	۴	۵	۸	۱

حل سودوکو ۱۱۹۱

۶	۲	۴	۱	۷	۳	۹	۸	۵
۱	۵	۹	۶	۲	۸	۴	۳	۷
۷	۸	۳	۵	۹	۴	۶	۱	۲
۳	۶	۵	۹	۱	۲	۷	۴	۸
۹	۴	۲	۷	۸	۵	۱	۶	۳
۸	۷	۱	۳	۴	۶	۲	۵	۹
۵	۱	۶	۲	۳	۷	۸	۹	۴
۲	۹	۸	۴	۵	۱	۳	۷	۶
۴	۳	۷	۸	۶	۹	۵	۲	۱

جدول ۲۱۹۴

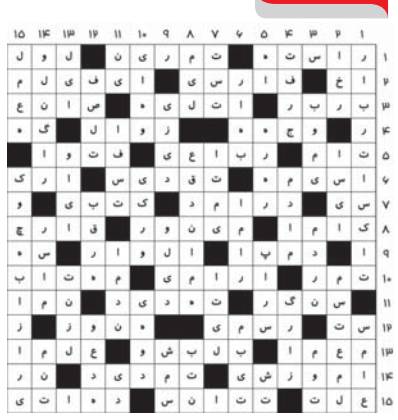

سودوکو سخت ۱۱۹۲

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

					۵	۹	۴	
				۹	۷	۱		
۷		۵						۳
۸		۱		۲			۶	
				۷	۸	۳		
	۵			۱			۲	
	۲				۹		۳	
	۱			۵	۴	۸		
		۶	۷					

سودوکو ۱۱۹۲

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۱		۷		۴				۲
	۲	۶	۳		۸		۵	
۵			۷		۶			۱
		۹		۳	۴	۲	۶	
۶					۷		۹	
	۳			۵		۱	۸	
	۶	۲	۴	۹		۵		
		۵	۸	۷	۱			۶
	۱	۸			۲	۴		۳